

2. 1948 II = št. 9-42. kpl. št. 1-8
3. 1949 I = št. 1-16. kpl. št. 17-52

skupno skupaj - večji format

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 dia

NOVA GORICA

Z Osvobodilno fronto v borbi in miru za blaginjo delovnega ljudstva

Solkan, sobota 24. aprila 1948

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORIŠKI OKRAJ

Leto II., številka 2

Ob sedmi obletnici OF

Leta, ki smo jih pravkar preživeli in ki jih še živo čutimo, so po vsej svoji vsebini najsilnejši prelom v naši narodni zgodovini. Leta narodno osvobodilne borbe so zaključile pasivnost naše zgodovinske dejavnosti in pokazale novo pot slovenskemu narodu v luči bratstva in enotnosti vseh narodov Jugoslavije, v luči ustvarjanja nove družbene ureditve, zgodovinsko dogajanje naroda, ki se je boril s puško in roki proti okupatorju in domačim izdajalcem in ki se danes bori proti vsem ostankom stare miselnosti in nezdravim kapitalističnim metodam, v luči nove dobe brez izkoriščanja človeka po človeku. To veličino narodnega duha pa je začela kovati in kuje tudi danes v gospodarski borbi naša Osvobodilna fronta, ki je s svojo pravilno mobilizacijo vsega delovnega ljudstva jasno začrtala pot slovenskemu narodu.

Že takoj v svojem začetku je Osvobodilna fronta videla, da je za obstoj naroda potreben takojšen oborožen odpor proti okupatorju, ker so se le tako lahko sprostile zatrite sile zaslužnjega ljudstva. Jasna linija borbe Osvobodilne fronte, ki se je odražala v nacionalnem, kakor tudi v socialnem prebujenju, je ljudske množice povezala v enotno odporno silo, ki je bila kos vsem težkočam, ki so stale pred njo. Ž njo smo lahko beležili v času narodno osvobodilne borbe tako velika junaštva in beležimo v času gospodarske izgradnje imena udarnikov, primere, kakršnih doslej še ni poznala naša zgodovina.

Ker je bil ves zarjaveli birokratski aparat po zlomu stare Jugoslavije nesposoben za nadaljnje delo, se je OF v začetku tudi takoj lotila ustanavljanja prvih odborov ljudske oblasti, ki so takoj spočetka imeli oblast v rokah in si ustvarilo avtoriteto. Tako z načelnim programom vojaških akcij, kakor tudi s kovanjem ljudske oblasti je OF pridobila ogromno moč in vsrkala vase vse pozitivne elemente ljudstva tako, da so bili vsi poizkusi zloma OF brezuspešni. Stopnjevanje terorja od strani zunanje in notranje sovražnika je le še jasneje dokazovalo, da je pot naše Fronte pravilna in pravična. Podirale so se vse barikade kapitalizma, ustvarjalo se je z načelno borbo novo življenje, dvigal se je kulturni nivo našega ljudstva, ki je začutilo, da je ono tisto, ki ustvarja in gradi ter da ni večje sile na svetu kakor je enotnost demokratičnega delovnega ljudstva.

Razliko med tem, kar je bilo in kar prihaja, pa občutimo šele danes, ko vidimo prelom v miselnosti naših ljudi. Zavestno vključevanje v načrtno delo danes, ko gradimo naš petletni plan, zopet trdneje povezuje naše ljudstvo v

1. maj v resnični svobodi

Ko danes naši delavci v tovarnah z nadčloveškimi napori dvigajo in izpopolnjujejo proizvodnjo, se hkrati zavedajo, da ne krepijo s tem samo splošne gospodarske moči svoje države, temveč da tudi polagajo temelje čistemu ekonomskemu, družbenemu in političnemu razvoju, ki bo sposoben in je že sposoben, prebroditi desetletja zaostalosti in kulturne teme ter izvojevati srečo in blaginjo vsega delovnega ljudstva.

V ta zgodovinski razvoj jugoslovanskih narodov se je tudi primorsko ljudstvo pod FLRJ vključilo. Preželi z borbenostjo in delovnim poletom dokazujejo, ko v prvomajskem tekmovanju presegajo postavljene norme, da je gospodarska borba nujen zgodovinski razvoj pridobitev narodno osvobodilne borbe. Ni samo v tem, da je

delovno ljudstvo pripravljeno varovati pridobitve, še več je v tem, da te pridobitve utrjujemo in jih razvijamo dalje pri izvodbi našega petletnega plana, s katerim stopamo s trdnim korakom v socializem. Ostanke stare miselnosti in zastrupljanja zavezniske vojne uprave, ki je hotela iz našega delovnega ljudstva ustvariti svoj stroj za izkoriščanje, je delavstvo z izpopolnjevanjem in stopnjevanjem proizvodnje v okviru svobodne Titove Jugoslavije prebrodilo. Ni to samo delo, ki naj dviga njegov lastni življenjski položaj, temveč je to tudi vloga delavskega razreda v naših demokratičnih organizacijah in sploh v našem političnem in vsem javnem življenju, torej sestavni del zgodovinske vloge delavskega razreda. Zavedajo se, da ustrezajo z borbenostjo pri delu svo-

jem historičnem poslovanju kot delavski razred in postavljajo s tem nove temelje prav tako kakor so jih polagali tedaj, ko so zapustili delo, uničevali okupatorjevo produkcijo, prešli za puško in pohiteli v hribe osvoboditi narod, ki je bil zaslužjen 25 let ter ustvarjat novo državo.

Ko naši kmetje do poslednjega kosa obdelujejo zemljo, ki je sedaj res postala njihova, ko snujejo zadruga, ko se množično aktivizirajo v vrstah OF, so si na jasnem, da stopajo z vedrim, zaupanja polnim pogledom po svobodni poti v srečno bodočnost vsega delovnega ljudstva.

In ko se naša delovna inteligenca udeležuje delovnega procesa v novi državi in vsega njenega javnega življenja, ko se otresa miselnosti starega sveta, lahko z vso jasnostjo spoznava, da je združitev z delavci in kmeti v narodno osvobodilni borbi hkrati idejni in družbeni prerod, ki ga je ona sama začela v tej borbi doživljati in ki ga še jasneje doživlja danes, ko ustvarjamo in gradimo. V Jugoslaviji je napočila tista doba, ko se lahko sproščajo strokovne in ustvarjalne sile vsakega delovnega človeka, ki ga več ne oklepajo verige starega sveta, sveta zatiranja, izkoriščanja in nevednosti.

Ko po jasno začrtani poti stopamo v socializem, poglobljamo enotnost delovnega ljudstva in s tem ustvarjamo vse pogoje, da bomo res dosegli tisto blaginjo, ki si jo delovni človek v Titovi Jugoslaviji zasluži. Z velikimi zmagami na gospodarskem področju ter pod modrim vodstvom genialnega voditelja našega Tita bo naš delavec v tovarni skupno s kmetom na polju in inteligencom v pisarni ustvaril novo življenje, življenje ljudstva, ki je s krvjo kovalo in danes z napori kuje svoj zgodovinski razvoj.

Spored prvomajskih proslav goriškega okraja v Solkanu

V gorškem okraju bomo letos praznovali prvi maj prvič popolnoma svobodni v FLRJ.

Dne 6. maja bodo prireditve v Solkanu po naslednjem razporedu:

Vse vasi, delovni kolektivi in množične organizacije se začnejo ob 9. uri zbirati na novem igrišču FD »Volga« v Solkanu (nasproti okrajni upravi Narodne milice).

Fizkulturalni, vojska, mladinske delovne brigade, udarniki in delovni kolektivi z graditšč, kjer bodo do 1. maja zgradili zadruga domove, se zberejo za formiranje spreveda na Ulici IX. Korpusa pred Kulturnim domom.

Ob 9. uri se razvije s Srebrničevega trga mimo hod mimo tribune pred okrajno upravo Narodne milice na igrišču FD »Volga«.

Ob 10. uri se začnejo dopoldanske prireditve na igrišču FD »Volga«, kjer bodo:

- pozdravni govori,
- proglasitev udarnikov,
- množični kulturno-umetniški nastop,
- nastop združenih pevskih zborov okraja,
- nastop godbe.

Temu sledijo fizkulturalni nastopi vseh športnih panog in iger ter nastop vojske.

Ob 12. uri kosilo.

Popoldne bo ob 13. uri na igrišču FD »Volga« nogometna predtekma: FD »Volga«, Solkan — FD Gorica II.

Ob 15.30 nogometna tekma: SFD Udarnik, Kranj — FD Gorica I. Med tekmanj nastopajo motoristi.

Od 14. ure dalje bodo v dvorani Kulturnega doma predvajani filmi, zvečer pa se bo film predvajal na prostem.

Popoldne bo ljudsko rajanje.

1. maja zjutraj bo otvoritev prostorov okrajnega avtopodjetja. Kot vstopnica na vse prireditve in na plesišče služi znak, ki ga bodo razpečavali krajevni odbori OF že pred 1. majem (cena 20 din).

Zunanji udeleženci naj se poslužijo vseh rednih prometnih zvez, avtobusev in vlakov; mobilizirajte tudi lasten prevoz.

V Ajdovščino bo vozil poseben vlak za povratek z odhodom iz Gorice dne 1. maja ob 23. uri. V smeri Sv. Lucija—Tolmin bo tudi vozil poseben vlak z odhodom iz Gorice ob 1.50 (to je deset minut pred 2. uro po polnoči).

Živel delavski praznik 1. maj!

Naj živi demokratično delovno ljudstvo vsega sveta!

OF. Ogromni napori, ki jih naš narod zalaga v obnovo in gospodarsko borbo, so dokaz, da je OF res vznikla iz najglobljih teženj delovnih množic, ki so jih gojile skozi desetletja, ko so bile zatirane. Vsa zaletavanja in klevete od strani angloameriškega imperikalizma in vatičanske politike, da bi zlomili borbenost in enotnost našega ljudstva, se bodo razbile

ob granitni fronti, katere sedmo obletnico praznujemo 27. aprila.

Ta dan je prav zato velik praznik slovenskega naroda in je tudi dan velikih zmag na gospodarskem področju. Na drugem kongresu OF v Ljubljani bomo pregledali naše delo in si ga začrtali vnaprej, oboroženi z bogatimi izkušnjami preteklosti. B. R.

Tovarištvo v kolektivu LIPA

Iz razprav na naših sestankih v teku prvomajskega tekmovanja, se je pokazalo, da je med delavstvom še mnogo takih, ki nečejo razumeti cilja petletnega plana in tako v tekmovanju ne prednjačijo; njihov odnos do dela je le pridobitvenega značaja ter so za vsako drugo udeleževanje nedostopni. So to nekateri godrnjači, ki se ob vsako najmanjšo stvarco obregnejo in prikazujejo pojmovanje odnosov do dela in pojmovanje naše s krvjo priborjene svobode čisto v napačnem smislu. Za njihova slaba stran se je najbolj pokazala na našem predzadnjem sestanku, ko smo sklepali o dodatnih prostovoljnih urah za tiste tovariše, ki so na bolenju ali pa službeno odsotni. Kolektiv si je postavil nalogo, da napravi določeno število prostovoljnih ur za vsakega delavca in nameščenca. Značilno je, da so bili ravno tisti nezadovoljneži prvi, ki niso hoteli za svoje obojele tovariše napraviti par dodatnih prostovoljnih ur.

Pravo razumevanje do skupnosti pa so pokazali na tem sestanku nekateri zavednejši delavci, ki so takoj predlagali, naj se že v teku tega tedna napravi in preseče še manjkajoče predvidene prostovoljne ure v produkciji. Ta predlog je bil sprejet z navdušenjem in odobravanjem. Tako bomo nadoknadili in presegli število prostovoljnih delovnih ur v proizvodnji. R. S.

Predkongresni plenum OF v goriškem okraju — prelomnica v delu frontovskih organizacij

Birom Slovenije, v sleherni vasi se ljudstvo pripravljalo na II. kongres Osvobodilne fronte Slovenije, kateri bo na dan 7. obletnice njene ustanovitve v Ljubljani. Tudi delovne množice Slovenskega Primorja v času pred II. kongresom spoznavajo, da mora kongres prinesiti v sleherno vas Slovenskega Primorja nov način dela in borbe, t. j. preiti mora iz borbe za priključitev in borbe proti ZVI v borbo za izvedbo gospodarskih nalog, t. j. izvršitev petletnega plana. Tako močno, kakor je občutili primorski narod sposobnost vodstva in organizacije OF, je ni občutili nihče drugi, kajti zaveda se, da je bila edino OF tista, ki ga je dokončno osvobodila iz nacionalne zatiranosti in da bo OF tista, ki mu bo dvignila tudi nivo materialnega življenja.

Okrajni plenum OF za Goriško dne 19. aprila je jasno pokazal napake, ki so jih krajevne frontovske organizacije vršile do sedaj, kakor je pokazal tudi velik delovni polet, katerega je vodila OF. Sekretar Okrajnega odbora OF tov. Primožič Jože, je v svojem referatu predložil delo, ki ga je izvajala Osvobodilna Fronta v coni B pred priključitvijo. Z delom, katerega so izvršile ljudske množice pod vodstvom frontovskih organizacij, so pokazale, da jim je izvajanje programa Osvobodilne Fronte naloga, ter da se ta naloga izvaja v njih lastno korist. Iz dosedanjega dela organizacije OF je razvidno, da v vaseh, kjer se se skušali in kjer so uspeli vrniti se v razne odbore protiljudski elementi, delo Fronte ni doseglo svojega uspeha, to se pravi, da so frontovske organizacije polagale premalo pozornosti na razkrinkavanje protiljudskih elementov. Da pa se ljudstvo strinja z odstranitvijo raznih spekulativov in nergačev, nam je dokazano s tem, da smo po vaseh dosegli skoraj 100% udeležbo na voliščih za kandidate OF. To nam ponovno prikazuje enotnost naših ljudskih množic in popolno nasprotje z drugimi kapitalističnimi državami, kakor je današnja Italija, kjer se cepi delovno ljudstvo na 66 strank in mu onemogoča enotno borbo proti skupnemu sovražniku. Izkušnje nam dokazujejo, da sta ustanovitev in razvoj OF bila težka, toda ljudstvo, prekaljeno v borbi, je bilo sposobno ustvariti enotnost delovnih ljudi v OF takrat, ko je spoznalo gnobilo voditeljev raznih strank v Jugoslaviji leta 1941., kakor v Italiji danes. Zadnji proces v Ljubljani nam dokazuje, kako potrebno je v naših krajevnih sekretariatih OF na vasi, budno paziti na izpade raznih plačancev Vatikana in anglo-ameriških imperjalistov, ki hočejo izkoristiti težko našega gospodarstva in ustvarjati med ljudstvom nerazpoloženje do OF. Videli smo, da so ti špijonski agenti delali za denar, katerega je prigaralo naše ljudstvo, in kako so tudi izrabljali verska činstva poštenih ljudi ter izkoristili cerkve in svete podobice za sestajanje, to se pravi, da so skušali zavajati našega poštenega človeka na najnesramnejši način.

Prav zato je potrebno napraviti prelomnico v delu in budnosti naših krajevnih sekretarijatov fronte in frontovskih organizacij. Vseposod je potrebno združevati politična vprašanja s gospodarskimi problemi, kajti pri izvajanju našega petletnega plana brez tega nismo mogli pričakovati zaželjenih uspehov. Pri tem, ko bomo v prvi polletki investirali v goriškem okraju 172 milijonov dinarjev investicij, je treba paziti, da se bodo te investicije tudi pravilno in pravočasno izkoristile. Ze samo to, da je večji del investicij namenjen proizvodnim panogam, nam dokazuje, kako jasna je linija Fronte. In prav pri tem, pri izkoriščanju investicij je potrebna velika budnost članov OF, kajti zavedati se moramo, da vsaka storjena nepravilnost gre v škodo OF, to se pravi,

v škodo delovnega človeka. Nujno je, da naša gospodarska podjetja, kakor vsak posameznik s tem, ko se investicije razdele tudi na vsakega posameznika, preidejo v delo po normah. Na finančno politiko moramo gledati kot na enega izmed najvažnejših faktorjev našega gospodarskega razvoja. Skrbeti moramo poim odborov OF ter masovnih organizacij, da se redno odvajajo davki iz naših podjetij ter vršijo pravilne davčne odmere obrtnikom in kmetom. Potrebno je, da prav pri odmeri davkov sodeluje pod vodstvom OF vse ljudstvo, to se pravi, da se vrši odmera davkov na masovni

demokratični način. Frontovske organizacije morajo biti tiste, ki naj skrbijo, da se v posameznih vaseh davki v sorazmerju pravilno odmerijo ter pravočasno odvajajo. Izvajanje vseh teh nalog, tako gospodarskih kakor političnih pa je mogoče samo takrat, kadar se mi borimo za točno evidenco. Na podlagi operativne evidence je možno hitrih oblastvenih operativnih ukrepov ter je na ta način nemogoče, da se plan kjerkoli ustavi.

Tudi v vprašanih nove trgovinske politike in preskrbe delovnih ljudi je potrebna s strani frontovskih organizacij večja kontrola. Popolnoma na-

pažno je, da organizacije Fronte niso videli prebivalcev Krasa, ki so ostali brez industrijskega blaga zato, ker je bila distribucija istega prepuščena nekaterim birokratom. Pomoč, ki jo morajo nuditi odbori OF ljudski oblasti, je osnovni predmet izboljšanja življenja delovnega človeka. Da ed-pravljamo napake nepravilnosti v pravem času, je naša dolžnost zato, da pokažemo našim ljudskim množicam, da je OF tista, ki hoče in s svojimi člani mora doseči življenje, katerega je vreden človek, ki je bil pripravjen darovati svoje življenje za boljšo bodočnost delovnega ljudstva. Ze v dosedanem delu lahko vidimo, da tam, kjer je bila OF na vasi sposobna voditi, gospodarsko in politično življenje, je bilo tem lažje razkrinkati protiljudske elemente, ker je članstvo OF tudi spoznalo potrebo tesnega medsebojnega sodelovanja. Lep primer nam dokazuje Dol - Predmeja, ki je v svojem predkongresnem tekmovanju otvorila dne 18. t. m. svoj zadržni dom, prvega v goriškem okraju in med prvimi v Sloveniji. Dolpredmeji so spoznali, kako nujno jim je potreben dom, v katerem se bo razvijalo vsa kulturno in gospodarsko življenje vasi in iz katerega bo OF nadalje vodila delo in obnovo njihove porušene vasi.

V diskusiji posameznih delegatov plenuma, kakor delegatov za II. kongres je bilo nakazano mnogo konkretnih primerov, ki so dokazovali pomankljivosti v dosedanem delu OF. Prav zato, ker Gradbeno podjetje Zidgrad njuna še postavljenih norm, so njihova dela neracionalna in je njihova delovna sila neracionalna izkoristena. Če pogledamo obnovo šole v Predmeji, ki jo je gradil »Zidgrad« ter je bilo za to šolo investiranih 300.000 din, a kljub temu otroci še vedno ne morejo obiskovati pouka v za primernih prostorih, nam to dokazuje, da se je radi nesledne kontrole OF izkoristilo naše investicije neracionalno. Da nam je v skladšjih gradilišča Nove Gorice ležalo tekstilija za pol milijona vrednosti, to dokazuje, da kontrola Fronte ni bila objektivna in zadostna.

Kakor vse drugo nam je pri izvajanju planskih nalog potrebna tudi preobrazba naših ljudi. Osvobodilna Fronta je bila sposobna v času od ustanovitve do I. kongresa povesti delovne ljudi v borbo za nacionalno svobodo, s pravilno in pravočasno prevzgojo pa bo morala Fronta voditi prevzgojo množic tudi za socialno borbo. Prav radi tega je potrebno v okviru ljudske prosvete dvigati našo kulturo v smislu dela, to se pravi, da se morajo naše kulturne prireditve odražati v duhu časa. Ne smemo več dopuščati, da bi našo ženo prevzgjali ljudje, enaki onim, ki so pokazali svojo podlost na procesu v Ljubljani, ampak jo mora prevzgjati OF. Odbori Fronte morajo dajati organizacijam naših žena večjo pomoč in imeti do njih pravilno razumevanje, saj je naša žena — mati prva vzgojiteljica svojih otrok, to se pravi, vzgojiteljica novih ljudi v novi Jugoslaviji. S takim delom nam bo omogočeno, da bomo našo mladino v pionirskih in mladinskih organizacijah prevzgjali tako, da bo vsakdo lahko postal strokovnjak svojega dela in del verige petletnega plana. Napačno je, da odbori Fronte niso razumeli, kako nujno je potrebno našo mladino strokovno usposobiti ter so vsled tega ovirali mladincem, zaposlenim v L. I. P. A. Ajdovščina, da se strokovno izobrazijo. Misel, da vajence dalj časa dela z manjšo plačo je nepravilna, kajti nekoč bodo prav ti ljudje vrgli krivdo na nas, ker ne bomo znali vršiti drugega dela, kakor prenašati deske, to pa zato, ker med nami še vedno vlada pohlep po denarju in ne pohlep po znanju.

ZASEDANJE OKRAJNE LJUDSKE SKUPŠČINE OKRAJA GORICA

Delovno predsedstvo

Dne 11. aprila je zasedala okrajna ljudska skupščina, na kateri je izvolila iz svoje srede okrajni izvršilni odbor. Izbrala si je najboljšo in najaktivnejšo, da bodo z večjo odgovornostjo in preudarnostjo reševali vsa vprašanja in vse probleme našega okrajja.

Okrajni izvršilni odbor je sestavljen iz sledečih tovarišev: Primožič Jože, predsednik, Mozelič Anlon, podpredsednik, Gorjan Jordan, Lajnik, Beltram Cvelko, pov. za finančno, Sosič Svelozar, pov. za trgovino in preskrbo, Devžak Alojz, pov. za kmetištvo in gozdarstvo, Čuk David, pov. za odsek za delo, Šebek Levin, pov. za prosveto, Jug Danica, pov. za socialno skrbstvo in zdravstvo, Vižnjin Milan, preds. planske komisije, Krpan Zorko, pov. za personalne zadeve, Trnovc Andrej, pov. za obrt in industrijo in Hojak Valdi, pov. za komunalne zadeve.

Vsi tovariši so bili med poslanci zelo poznani prav zaradi svojega dosedanjega požrivalnega dela, kol ljudi sposobnosti pri reševanju vsch tudi težjih nalog, zelo so bili soglasno in z navdušenim odobravanjem sprejeli.

Na skupščini je bil temeljito prediskutiran okrajni plan, ki so ga po-

slanci z odobravanjem sprejeli. O planu bomo še poročali.

Tov. France Bevk, ki ni mogel prisostvovati skupščini je poslal skupščini naslednje pismo:

Ker sem nujno zadržan, se žal ne morem odzvati vašemu vabilu, da bi se udeležil I. rednega zasedanja Okrajnega ljudskega odbora za goriški okraj v Solkanu. Prosim vas zaradi tega, da izročite okrajni skupščini v mojem imenu najloplejše pozdrave, ki jih pošiljam z iskreno željo, da bi bilo delo zasedanja plodonosno in da bi sprejeli sklepi pomembni krepak doprinos k gospodarskemu napredku goriškega okraja v splošno zadovoljnost njegovega prebivalstva.

V zavesti, da stojimo na najkobiljejši točki naše nove meje, naj bo naše skupno delo s čulom odgovornosti usmerjeno v to, da poglobimo in razširimo pridobitve naše borbe, okrepimo našo narodno in demokratično svobodo ter utrdimo vezi z našo skupno domovino Slovenijo in Jugoslavijo.

Smri fašizmu — svobodo narodul
Ljudski poslance, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine
LRS France Bevk.

Zaprisega okrajnih ljudskih poslancev

Po pridobljenih izkušnjah na gradilišču Nove Gorice odhaja mladina na druge delovne akcije

Dne 12. aprila so odpotovale z goriškega kolodvora mladinske delovne brigade Janeza Hribarja, Otona Zupančiča in Jožeta Srebrnič, ki so zaključile svoj delovni rok druge izmene pri postavljanju glavnih temeljev Nove Gorice. Za njihovo pošteno delo so dobili od uprave gradilišča pohvalo in priznanje.

Na svečanem mitingu, ki je bil na fizikalnem igrišču, so mladinci in mladinke obljubili, da bodo vse izkušnje, ki so jih pridobili v času dvomesečnega bivanja na gradilišču, prenesli med kmetjsko in delavsko mladino. Svoje mlade delovne moči pa bodo posvetili gradnji zadrugi in domov.

Zbranim delovnim udarnim mladinskim brigadam, ki so se poslavljalje, so spregovorili Marjan Bertonec, član Glavnega odbora LMS, kulturni

brnič pa je bila dvakrat pohvaljena. V teku dela si je pridobila izkušnje in se proti koncu vrgla s silnim zletom na delo ter prekoračila normo za 30%. Tako si je pridobila naziv udarne in dvakrat pohvaljene brigade. Sekcijsko prehodno zastavico je prejel na mitingu tov. Franc Fidel, najboljši in najbolj discipliniran mladinec, ki je prekoračil normo za 70%. Brigada je imela tudi 20 udarnikov: Franc Konda, Vida Zvokelj, Marija Sladič, Franc Galovič, Silvo Umek, Alojz Pregelj, Ivan Klenovar, Zdravka Peško, Franc Fidel, Ivanka Turk, Miro Božiglav, Leopold Spetič, Štefan Mohorko, Jože Blatnik, Alojz Kokal, Janez Prašnikar, Pepec Vodopivec, Marija Premrl, Joško Hrovatin in 20 pohvaljenih: Bruno Turk, Ljubo Majnik, Zofka Boštjančič, Joža Dakskobler, Ivica Duh, Franc Skok, Štefan Stenko, Kati Sterk, Štefan

vidno, s kakšnim veseljem mladina na gradilišču gradi in izpopolnjuje svoje znanje in fizične sile.

Ob slovesu so na gradilišču brigade priredile tudi kulturni festival, na katerem so podale obračun svojega kulturno-prosvetnega dela in fizikalnega udejstvovanja.

Prvomajsko tekmovanje na gradilišču Nove Gorice

Na masovnem sestanku smo sprejeli tekmovanja in sicer: da bomo zmanjšali zamujanje, da bomo zmanjšali oziroma odpravili neopravičene izostanke, da bomo organizirali delo 100% v skladu, da bomo dosegli čim večje presežke norm, da bomo 100% vključeni v sindikat itd.

16. t. m. smo imeli zopet sindikalni sestanek, na katerem smo pregledali politično situacijo doma in v svetu.

Ing. Stare pa nam je prikazal politični in gospodarski pomen gradnje Nove Gorice z ozirom na vsiljeno in krivično mejo. Seznanili smo se z gradnjo Nove Gorice. Spoznali smo na eni strani važnost Nove Gorice na drugi pa težkoče, katere nas čakajo in katere bomo morali premagati.

V eni izmed naslednjih točk nan je tov. predsednik poudaril važnost tekmovanja za celotno naše gospodarstvo in važnost tekmovanja pri gradnji cest v Novi Gorici. Tekmovalna komisija je zbrala potrebne podatke. Največ točk je dosegla mizarška delavnica našega gradilišča, to j 216 točk. Na drugem mestu je skupina pri regulaciji Korena, dočim i

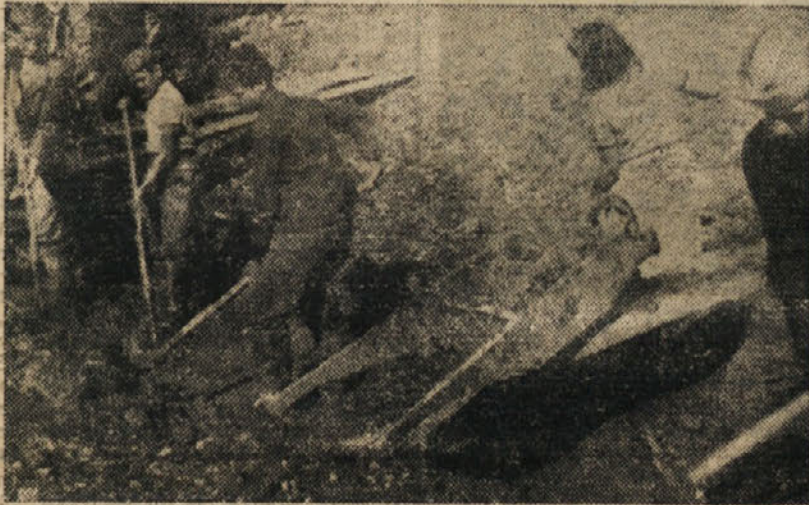
Mladinke prav nič ne zaostajajo za svojimi tovariši v delovnih brigadah

na zadnjem drugo skupino na glavni mestni cesti.

Tov. predsednik je najboljši skupini predal prehodno zastavico in jo pozval, da jo obdrži.

Med posameznimi skupinami je veliko zanimanje za tekmovanje, posamezne skupine so sklenile, da bodo zastavico vzele mizarški delavnici in jo zasadile na glavno mestno cesto ali pa na novo reguliran Koren.

1. maja bomo s konkretnimi rezultati tekmovanja proslavili praznik delovnega ljudstva. S. e.

Mladinke in mladinci tekmujejo, kdo bo bolj presegel norme

referent sekcije Janez Zoleznik in komandant Igor, ki so podali pregled njihovega uspešnega ustvarjalnega dela na gradnji Nove Gorice v vseh panogah njihovega udejstvovanja. Zahvalili so se za njihovo poštenost in trud ter jim dali novih smernic na pot, da bo njihovo delo v domačem kraju in na drugih republikah in zveznih akcijah lažje.

Tekmovanje med posamezniki, trojkanje, četami in brigadami je rodilo obilne sadove. Posebno živahno razmah je zavzel v zadnjih dveh dneh. Le malenkostna je bila razlika med njimi v vseh panogah tekmovanja. Brigadi »Janeza Hribarja« in »Otona Zupančiča« sta si kmalu v začetku priborili naziv udarnih brigad. Primorska brigada »Jožeta Sre-

benko, Ada Zeljan, Alojz Marušič, Jakob Jemec, Alojz Potočar, Ludvik Kakos, Franc Kršlin, Zvonka Gušlin, Kazimir Moravec, Zdravka Kirn, Mara Jurca in Ivan Podboj.

Tudi IV. »Hribarjevac« ima 18 udarnikov in 21 pohvaljenih. VI. »Zupančičevac« ima 13 udarnikov in 18 pohvaljenih. Za nagrado so ti najpoštenejši dobili udarniške značke in diplome. Razdeljena so bila tudi knjižna darila, darovana od štabov brigad. Obračun dela znaša 107.619 prostovoljnih delovnih ur.

V sklopu zaključnega sekcijskega festivala je bila prirejena tudi okusno urejena razstava, iz grafikonov, prostih spisov, umetniških kiparskih in slikarskih del in stenšosov, s katerimi so obogatili razstavo, je raz-

V okviru prvomajskega tekmovanja je apnenica »Rdeča zvezda« že prekoračila svoj štirimesečni plan

Apnenica »Rdeča zvezda« je dne 10. aprila dosegla štirimesečni plan oz. prvomajsko tekmovanje, to se pravi, da je 20 dni pred potekom roka prekoračila svoj štirimesečni plan. Čeprav je obratno ena poč nevarna in so popravila, bo štirimesečni plan, ki je v okviru prvomajskega tekmovanja, prekoračen za 21 odstotkov.

Samosvest delavcev, kakor tudi uprave pa bo vložila vse materialno in fizične sile v delo, da bo prekoračenje še večje.

S tako zavestjo in tako poštenim delom bo delovni kolektiv pri apnenici »Rdeča zvezda« z lahkoto še nadalje premagoval vse težkoče in tako dosegel vedno večje uspehe pri prekoračenju svojega plana.

Za take ljudi ni prostora med poštenim delavstvom!

Čeprav je naše ljudstvo več ali manj obračunalo z raznimi hujskaci in razbijači enotnosti delovnega ljudstva, se tu pa tam še najdejo taki elementi, ki skušajo podtalno rušiti pridobitve NOV ter škodovati pri delu za izvedbo petletnega plana.

Primer takega razbijača se je razkril v naši tovarni. Mesto delovodje je imel tov. Franc Kos. Ta tovariš nima najlepše preteklosti. Že takoj po razpadu Italije je začel s svojim profilmudskim delovanjem. Hranil je nekaj orožja, katerega je na skrivaj izročil domobralecem. Zaradi tega je bil tudi aretiran od naše vojske. Kasneje je zbežal domov in pričel ponovno podpirati nam nasprotno propagando. Za časa ZVU je zaradi njegovega razdiralnega dela delavstvo samo obračunalo z njim. Na množičnem sestanku ga je razkrinkalo, ga izločilo iz svoje srede ter ga odstranilo iz tovarne.

Čez čas je bil ponovno sprejet na delo, potuhnil se je in podtalno nadaljeval svoje razdiralno delo. Ob priliki volitev v okrajno skupščino je začel razširjati po tovarni alarmantne vesti; propagiral je angloameriško politiko ter zasmehoval borco NOV.

Delovni kolektiv naše tovarne je zato sklenil dokončno obračunati s tov. Kosom. Na masovnem zborovanju je bil razkrinkan in izločen iz srede zavajnih delavcev. Odyzeta mu je bila izkaznica OF, izključil ga je sindikat kot člana in ga odstavljal kot delovodjo. I. B.

Predkongresni plenum OF

(Nadaljevanje z 2. strani)

Na posebne prilike, ki vladajo v kmetijstvu po predelih goriškega okraja, mora Fronta reševati vprašanje kmetijskega gospodarstva kot najvažnejši problem. S tem, ko bomo dvignili kmetijsko proizvodnjo, bomo dvignili tudi življenjski standard našega kmeta ali vjogradnika. Prav radi tega je potrebno, da pristopimo sedaj v spomladanski sotveni kampanji k sklepanju pogodb za pridelovanje semen, da na ta način omogočimo v naslednjem letu višji pridelek, oz. večji hektarski donos. S temi predpogoji se nam potem našega zadrugištva omogoča preusmeritev poljedelstva in vključitev v plan slehernega kmeta.

Takrat, ko bomo uspeli z našimi aktivisti OF reševati vsa gospodarska in politična vprašanja, se bo utrdila moč frontovske organizacije na vasi. S tem načelom našega dela, s katerim moramo pričeti še pred II. kongresom Fronte, bomo dvignili število članstva in članarino, ki pada v zadnjih mesecih prav zato, ker je bilo delo Frontovskih organizacij površno. Številke

nam dokazujejo, da je bilo za mesec januar 1948, plačano članarino 21.316 din, v mesecu aprilu pa samo 3171 din. Pokazati članom OF pomen članarine na pravilen način, to bo tudi doseglo potrebne rezultate. Če nam dokazujejo številke, da je bilo napravljeno na gradiliščih zadrugišnih domov 35.710 delovnih ur in da so to delo napravili ljudje zato, ker vedo da je v njihovo korist, bomo uspeli tudi pri članarini. Da imamo danes tako veliko število dečjih domov, otroških jasli, lotovišč, ki nudijo delovnemu človeku počitek, je to zasluga Fronte in zavest članov Fronte do plačevanja članarine in socialnega fonda. Na drugi strani pa nam je proces v Ljubljani pokazal, kako se je izrabljaj denar, ki se je zbiral po navodilih Vatikana. Zbiral se je za zaviranje gospodarskega razvoja in onemogočenje do boljšega življenja delavca in kmeta. Da so utrdili organizacija Fronte je potrebno sodelovanje masovnih organizacij, predvsem sodelovanje z odborom žena in organizacijo mladine. Dvigniti moramo procent zastopnice žena v naših

političnih in oblastvenih forumih ter jim s tem dokazati enakopravnost pri upravljanju ljudske države, pri upravljanju našega gospodarstva.

Predkongresni plenum nam je zahteval delo, ki ga morajo izvajati odbori masovnih organizacij, t. j. reševati življenjska gospodarska vprašanja svojih članov po posameznih vaseh. Prav zato so delegati plenuma sprejeli sklepe, kateri morajo izvršiti iz dosežanjega dela preloženje in preiti v delo, ki ga zahteva naš gospodarski in politični razvoj.

Z doslednim izvajanjem sklepov, t. j. z razkrinkavanjem profilmudskih elementov, z borbo proti gospodarskim sabotazam, z borbo proti birokratom in z borbo za dosledno evidenco ter prevzgojo našega ljudstva, bomo utrdili enotnost OF Slovenije in s tem zadali znanjem imperialistom, vojnim hujskacem in vatikanskim plačancem smrtni udarec. Takrat bo začutil sleherni prebivalec še močnejše kakor je čutil do sedaj, da je njegovo sodelovanje v OF v korist njemu samemu in skupnosti. Potem bo naše delo po drugem kongresu OF Slovenije rodilo ljudskim množicam boljše življenje in narodo Jugoslavije gospodarsko samostojnost. D. I.

Goriško ljudstvo proslavlja 1. maj — praznik delovnega ljudstva v znamenju tekmovanja za izvršitev petletnega plana

Dol-Predmeja je med prvimi v Sloveniji zgradila svoj zadružni dom

Gorska, gospodarsko šibka vasica Dol-Predmeja nad Ajdovščino je v času tekmovanja za drugi kongres OF izvajala eno največjih delovnih zmag. Prva na Primorskem je zgradila svoj zadružni dom. Delu so se odzvali vsi stari in mladi. Da bi obdržali prvenstvo v tekmovanju z ostalimi vasmi, so delali v zadnjem času tudi ponoči.

Slovesno otvoritev zadružnega doma so vaščani praznovali v nedeljo 18. aprila. Novi zadružni dom in vso vas so okinčali z zastavami in transparenti. Lepo pomladansko vreme je omogočilo, da so to znano partizansko vasico, visoko v hribih, obiskali številni borci NOB in ljudstvo iz vse bližnje in daljne okolice. Te pomembne proslave so se udeležile tudi delegacije uprav za gradnjo zadružnih domov iz raznih vasi in okrajev. Praznično razpoloženje in razgibanost med ljudstvom je poudarjal skupni nastop mladinske pionirske godbe iz Ljubljane in nastop godbe idrijskih rudarjev.

Na slavnostni trituni so se zbrali podpredsednik Ljudske skupščine LRS France Bevk, minister Janez Hribar, minister za delo Ivan Regent ter delegati in predstavniki množičnih organizacij iz okraja in Dol-Predmeje.

Ljudstvu, ki se je zgnilo krog tritune, so spregovorili minister Janez Hribar, podpredsednik Ljudske skupščine LRS France Bevk, predsednik okrajne poslovne zveze Jože Cofič in predsednik okrajnega izvršilnega ljudskega odbora — Gorica, Jože Primožič, ki so v imenu svojih ustanov čestitali Dol-Predmečanom k njihovu požrtvovalnemu delu, da so med prvimi v Sloveniji zgradili svoj zadružni dom. Minister Janez Hribar je zlasli podčrtal aktivnost vaščanov, ki se kljub gospodarski pasivnosti ne strašijo ne truda in ne znoj za gospodarsko izgradnjo domovine in rekonstrukcijo poljedelstva s pomočjo kmetijskih združenj.

Z združenimi močmi delovnega ljudstva

Predsednik kmetijske zadruge pa je podal kratek historiat svojega kraja, ki je postal znan po svoji borbenosti in po doprinosu k izvojevanju zmagi nad tuji in domačimi krvniki našega naroda. Vas je bila popolnoma uničena. Od 156 stanovanjskih in gospodarskih poslopij je bilo uničenih 126. Darovala je 64 svojih najboljših sinov. Nadalje je poudaril:

Naše ljudstvo se je vrglo kljub vsem težavam, katerih ni malo, saj je vas potrebna ogromnih obnovilvenih del, na delo, katero je predvideno za letošnje leto, na gradnjo zadružnega doma. Prav dobro smo se zavedali, da nas bo delo zadružnega doma močno povežalo ter nam dalo hišo kulturnega, gospodarskega in političnega izživljanja.

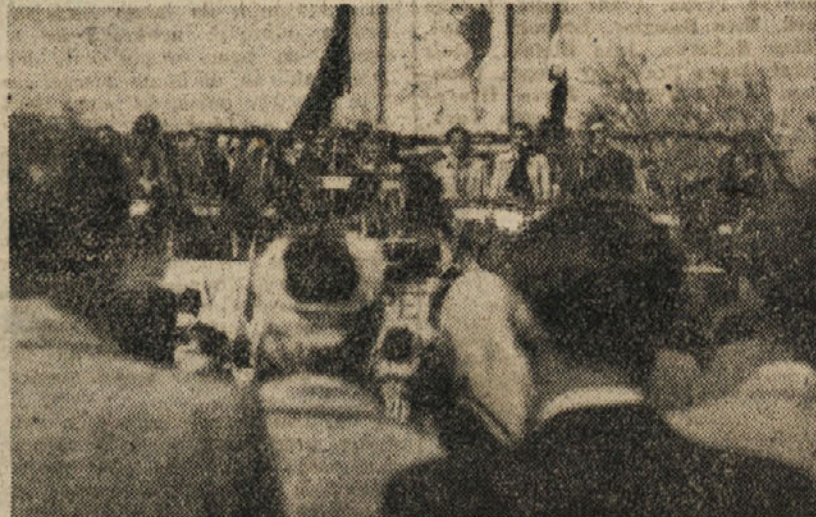
Danes, na dan otvoritve našega zadružnega doma, je za nas velik praznik, praznik velike delovne zmage. Naša zmaga je tem vidnejša, ker smo si priborili prvenstvo. Dokazali smo, da v ljudski državi ni nič nemogoče. Ob tej priliki pa ne smemo prezreti poleg vseh, ki so gradili, onih, kateri imajo največ zasluga, da danes s ponosom gledamo našo slavo, ki bo že v bližnji bodočnosti dokazala, koliko koristi nam bo nudila.

Ogromne zasluge pri gradnji našega zadružnega doma so si priborili v prvi vrsti tajnik obnovitvene zadruge tov. Bračina Franc, na katerem je slonela vsa organizacijska stran dela. Vse priznanje in zahvala gre mladincem tov. Bizjak Brunu, Černigoj Srečko, Likar Milanu in Likar Jolandi, ki so prispevali po 15 delovnih dni. Prav tako moramo pohvaliti tov. Bračina Dora, Vidič Janka in tov. učitelja. Od starejših je posebne po-

hvale vreden tov. Velikonja Ivan, 56 let star, ki je daroval 2000 din ter prispeval 30 delovnih dni. Prav toliko dni sta prispevala njegov sin in njegova hčerka. Od žen se je izredno požrtvovalno izkazala tov. Čibej Ivana, ki je dala 60 ur prostovoljnega dela zadružnemu domu, poleg tega pa delala še pri apnenici in pesku. Pohvaliti moramo nadalje vse od najmlajših frontovskih organizacij, na-

Zadružni dom je izgotovljen, a naše delo še ni pri kraju. Se nadalje bomo delali z nezmanjšanim poletom, obnovili bomo še 33 hiš in šolo, a dokončali 18 hiš. Posadili bomo 8000 dreves, zgradili dve kapnici in 3 km dolge kolovozne poti bomo naredili oeslo, ki bo omogočila prevoz lesa s kamioni.

To so naše naloge, ki stojijo letos pred nami in katere bomo v najkraj-

Častni gostje pri otvoritvi zadružnega doma

ših pionirjev, ki so nabrali 15 q železa, čistili prostore za gradnjo doma, pripravili drva za apnenico in nosili kamenje; AFZ, ki se je udeleževala prostovoljnega dela ob nedeljah in delavnikih, ter ostale frontovske organizacije, ki so pod vodstvom borcev NOB delale pri gradnji.

Končno je še mnogo taktih, ki so s svojo pridnostjo in predanostjo prispevali k naši zmagi v tekmovanju z ostalimi vasmi in v zadajanju močnih udarcev vojnokuhaški bandi, ki s sovraštvom in besnosijo gleda, kako smo pristopili k izvajanju nalog, ki nas tako naglo približujejo boljši bodočnosti.

Ta naš uspeh naj bo vsem ostalim vsem svetel zgled močne volje našega zavednega ljudstva. Njim smo dokazali, da ljudstvo zmora prav vse ter da ni ovir, ako se vključimo vsi v delo, kjer nam pomaga naša ljudska oblast z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Zadružni dom v Dolu-Predmeji, ki je bil dograjen med prvimi v Sloveniji

Ne smemo pa prezreti tudi pomoči podjetij: ZIGRAD, LIPA, cementarna Anhovo ter medzadružnega odbora, brez katerih ne bi mogli premostiti vseh težav, ki so se pojavljale tekom gradnje.

Med odlikovanci z zlato značko je tajnik obnovitvene zadruge Bračina Franc 70 odst. invalid iz NOV, na katerem je slonela vsa organizacijska plat gradnje zadružnega doma, Velikonja Ivan, njegova hči Fani in

sin Janez, ki so skupno izvršili 100 prostovoljnih delovnih dni, poleg tega pa je gospodar še daroval 2000 din za gradnjo zadružnega doma in več kub. metrov gradbenega lesa.

Dragocena darila

Kot najboljšemu gradilišču so bila podeljena bogata in koristna darila od vlade LRS in IOOF Slovenije: mlatičnica, stroj na bencinski pogon, posnemalnik, stroj za ličkanje, dva pluga, plemenski bik, krmska semena, knjižna omara s knjigami in blago za opremo odra kulturne dvorane in radio. Okrajni odbor OF za Goriško jim je podaril poltovorni avto, razno poljedelsko orodje in lepo vezano zastavo, okrajna poslovna zveza tehnično-decimalko, mladina pa relief Vojka.

Prvi kulturni spored v novi dvorani

Popoldanski kulturni del, ki je bil v nabito polni dvorani zadružnega doma, je bil zelo pester. Predmečani so z velikim zadovoljstvom in navdušenjem, da so si poslivali tako prostorno in lepo dvorano, v kateri je lahko precejšnje število gledalcev, spremljali narodne in partizanske pesmi, ki so jih spominjale na čase iz NOB ter še bolj dvigale njihovo zavest. Pionirska godba iz Ljubljane jim je zaigrala več pesmi, ki so vse navzoče zelo navdušile, posebno pa zaradi tega, ker so videli skrb naše nove države, ki jo posveča za razvoj kulturno-prosvetnega dela. Borbene, delavne pesmi sindikalnega pevskega zbora »L. I. P. A.« iz Ajdovščine in pevskega zbora Ljudske študentske mladine iz Ljubljane, ko tudi drugih pevskih združenj, so prikazale lepo in revolucionarnost dela. Vse pesmi so bile zapete z občutki, ki jih je imel tega dne vsak udeleženec na Predmeji in to z občutki, da je le sila in moč enotnosti delovnega ljudstva v okviru Osvobodilne fronte sposobna uslvariti dela, ki bi se nekaterim, ki ne verujejo v moč ljudskih množic, zdela skoraj nemogoča.

Prvič v življenju je velika večina vaščanov gledala film ter tako spoznala nov način kulturnega izživljanja. Predvajan jim je bil jugoslovanski umetniški film iz časa NOB. Vsi gledalci, tako Predmečani kot ostali, so spet oživljali spomine na težke, a vendar lepe čase borbe z osvoboditve in neodvisnosti. Tako so med popoldanskim sporedom spoznali vsaj delno uresničenje parole, ki je bila prubna na balkonu novozgrajene stavbe: »Zadružni dom je gospodarsko in kulturno središče na vasi!«

Kako se prenašajo izkušnje z dobrih gradilišč

Ljudstvo v Dol-Predmeji je takoj po otvoritvi svojega zadružnega doma sklenilo, da bo sedaj pomagalo sosednji vasi Otlici pri delu. Tako so rekli, da bodo odšli drugo nedeljo tja z 10 zidarji, katerim se bodo pridružili člani Zveze borcev NOV in tam pomagali pri postavljanju temeljev.

V Vipolžah so uvideli, da so si Medanci s požrtvovalnim, pa tudi nadržnim in dobro organiziranim delom priborili poleg drugih še republiško zastavico. Zato so se domenili z medanskim ljudstvom, da bo prišel tovariš Stefan Juretič in z njim še eden izmed najboljših mladincev v Vipolžah, kjer bo prevzel vodstvo gradnje njihovega zadružnega doma. Tov. Juretič je tudi v Medani ves čas vodil vse delo in bo tako najlažje prenesel vse izkušnje iz svoje vasi v drugo.

